170. MEKTUP

١٧٠ - ﴿ اَلْمَكْتُوبُ السَّبْعُونَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الشَّيْخِ نُورٍ فِى بَيَانِ لُزُومِ مُرَاعَاةِ حُقُوقِ الْخَلْقِ وَمُوَاسَاتِهِمْ كَمُرَاعَاةِ حُقُوقِهِ تَعَالَى ﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلاَمٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى اَيُّهَا اْلاَخُ اْلاَرْشَدُ كَمَا اَنَّ اْلاِنْسَانَ لاَ بُدَّ لَهُ مِنِ امْتِثَالِ أَوَامِرِ الْحَقِّ جَلَّ وَعَلاَ وَاْلاِنْتِهَاءِ عَنْ مَنَاهِيهِ كَذَلِكَ لاَ بُدَّ لَهُ مِنْ مُرَاعَاةِ اَدَاءِ حُقُوقِ الْخَلْقِ وَمُوَاسَاتِهِمْ "اَلتَّعْظِيمُ لاَمْرِ اللهِ وَالشَّفْقَةُ عَلَى خَلْقِ اللهِ" بَيَانٌ لاَدَاءِ هذَيْنِ الْحَقَّيْنِ وَدَالٌّ عَلَى لُزُومِ مُرَاعَاةِ هَذَيْنِ الشَّطْرَيْنِ فَاْلاِقْتِصَارُ عَلَى اَحَدِهِمَا وَاْلاِكْتِفَاءُ عَنِ الْكُلِّ بِالْجُزْءِ قُصُورٌ وَبَعِيدٌ عَنِ اْلاِتِّصَافِ بِالْكَمَالِ فَكَانَ تَحَمُّلُ اِيذَاءِ الْخَلْقِ ضَرُورِيًّا وَحُسْنُ مُعَاشَرَتِهِمْ وَاجِبًا وَلاَ يَحْسُنُ عَدَمُ التَّفَكُّرِ وَلاَ يَلِيقُ عَدَمُ اْلاِلْتِفَاتِ وَقِلَّةُ الْمُبَالاَةِ ﴿شِعْرٌ﴾:

وَلاَ يَسْتَقِيمُ الْغُنْجُ مِنْ كُلِّ عَاشِقٍ * وَلَوْ اَنَّهُ مَحْبُوبُ كُلِّ الْخَلاَئِقِ

وَحَيْثُ تَشَرَّفْتَ بِصُحْبَةِ الْفُقَرَاءِ مُدَّةً كَثِيرَةً وَسَمِعْتَ مِنَ الْمَوَاعِظِ وَالنَّصَائِحِ نَبْذَةً يَسِيرَةً اَعْرَضْنَا عَنْ اِطَالَةِ الْكَلاَمِ وَاقْتَصَرْنَا عَلَى فِقَرَاتٍ يَسِيرَةٍ فِى اِفَادَةِ الْمَرَامِ ثَبَّتَنَا اللهُ سُبْحَانَهُ وَاِيَّاكُمْ عَلَى جَادَّةِ الشَّرِيعَةِ الْمُصْطَفَوِيَّةِ عَلَى صَاحِبِهَا الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ وَالتَّحِيَّةُ.

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Şeyh Nûr'a yazılmış olup halkın haklarını gözeterek onlara iyi davranmanın Allah Te'âlâ'nın haklarını gözetmek gibi olduğunu açıklamaktadır.

Allah'a hamd ve seçtiği kullarına da selam olsun.

Değerli kardeşim,

İnsanın Hakk Subhânehû'nun emirlerine mutlaka sarılıp nehiylerinden sakınması gerektiği gibi halkın haklarının edasını da mutlaka gözetmeli ve onlarla iyi geçinmelidir.

"Allah'ın emrini tazim etmek ve halka karşı müşfik olmak" ölçüsü bu iki hakkın edasının açıklaması ve bu iki kısmın da gözetilmesi gerektiğinin göstergesidir. Öyleyse bu iki şeyi yalnızca biri ile sınırlamak ve bütünün yerine parçayla yetinmek kusurdur ve kemâl sıfatıyla vasıflanmaktan uzaklaşmaktır. O halde halktan gelen eziyetlere tahammül etmek zarûrî olur ve onlarla iyi geçinmek gerekir.

Düşünmemek hoş olmaz... iltifat etmemek ve umursamamak yakışmaz...

"Her aşığa cilve yapmak doğru değildir!
Tüm mahlûkâtın sevgilisi de olsa!" (Şiir).

Uzun bir süre dervişlerin sohbetiyle şereflenmen ve bir nebze de olsa vaaz u nasihatler dinlemiş olman hasebiyle sözü uzatmaktan kaçındık. Merâmımızı anlatma sadedinde birkaç satırla yetindik.

Allah Subhânehû bizi ve sizi Hz. Muhammed Mustafa'nın (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) yolu üzerinde sâbit kılsın. Salât, selam ve saygı o yolun sahibi üzerine olsun.

❧ KELİME ANLAMI ❧

170. ≺ : اَلْمَكْتُوبُ السَّبْعُونَ وَالْمِائَةُ **Yüz yetmişinci mektup** *(Kime gönderilmiştir?)* اِلَى الشَّيْخِ نُورِ **Şeyh Nur'a** *(Ne hakkındadır?)* فِي بَيَانِ لُزُومِ مُرَاعَاةِ حُقُوقِ الْخَلْقِ وَمُوَاسَاتِهِمْ **Halkın haklarını gözetmenin ve onlara iyi davranmanın gerekli olduğunun beyanı hakkındadır** *(Ne gibi?)* كَمُرَاعَاةِ حُقُوقِهِ تَعَالَى **Allah'u Teâla'nın hakkını gözetmek gibi** ≻

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ Hamd, Allah'a وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى Selam, seçtiği kullarına olsun اَيُّهَا الْاَخُ الْاَرْشَدُ Ey Olgun Kardeşim! كَمَا اَنَّ الْاِنْسَانَ Nasıl ki insan لَا بُدَّ لَهُ Onun için kaçınılmazsa *(Ne?)* مِنِ امْتِثَالِ أَوَامِرِ الْحَقِّ جَلَّ وَعَلَا Hak Teâla'nın emirlerine sımsıkı sarılmak وَالْاِنْتِهَاءِ عَنْ مَنَاهِيهِ Ve yasaklarını terk etmek كَذَلِكَ İşte böylece لَا بُدَّ لَهُ Onun için kaçınılmazdır *(Ne?)* مِنْ مُرَاعَاةِ اَدَاءِ حُقُوقِ الْخَلْقِ Halkın haklarını yerine getirmeye

özen göstermek وَمُوَاسَاتِهِمْ Ve onlara iyi davranmak "اَلتَّعْظِيمُ لِاَمْرِ اللهِ "Allah'ın emrine saygı "وَالشَّفْقَةُ عَلَى خَلْقِ اللهِ Ve Allah'ın yarattıklarına şevkat" (sözü) بَيَانٌ لِاَدَاءِ هَذَيْنِ الْحَقَّيْنِ Bu iki hakkın yerine getirilmesi için bir beyandır وَدَالٌّ Ve delâlet eder *(Neye?)* عَلَى لُزُومِ مُرَاعَاةِ هَذَيْنِ الشَّطْرَيْنِ Bu iki kısım hakkı gözetmenin gerekli olduğuna فَالْاِقْتِصَارُ عَلَى اَحَدِهِمَا Öyleyse bu ikisinden biriyle sınırlı kalmak وَالْاِكْتِفَاءُ Ve yetinmek *(Neye karşılık?)* عَنِ الْكُلِّ Bütüne karşılık *(Ne ile?)* بِالْجُزْءِ Parçasıyla (yetinmek) قُصُورٌ Eksikliktir وَبَعِيدٌ Ve de uzaktır *(Neden?)* عَنِ الْاِتِّصَافِ بِالْكَمَالِ Kemal ile vasıflanmaktan فَكَانَ تَحَمُّلُ اِيذَاءِ الْخَلْقِ Öyleyse halkın eziyetine katlanmak ضَرُورِيًّا Zarûri olmuştur وَحُسْنُ مُعَاشَرَتِهِمْ Ve onlarla iyi geçinmek وَاجِبًا Vâcip olmuştur وَلَا يَحْسُنُ Hoş olmaz *(Ne?)* عَدَمُ التَّفَكُّرِ (Onları) düşünmemek وَلَا يَلِيقُ Yakışmaz da *(Ne?)* عَدَمُ الْاِلْتِفَاتِ İlgisizlik وَقِلَّةُ الْمُبَالَاةِ Ve fazla önemsememek ﴿شِعْرٌ﴾ Şiir:

وَلَوْ اَنَّهُ Her aşıktan مِنْ كُلِّ عَاشِقٍ Cilve *(Kimden?)* اَلْغُنْجُ Yerinde olmaz *(Ne?)* وَلَا يَسْتَقِيمُ Olsa bile *(Ne olsa bile?)* مَحْبُوبُ كُلِّ الْخَلَائِقِ Bütün herkesin sevgilisi

وَحَيْثُ تَشَرَّفْتَ Madem ki şereflendin *(Ne ile?)* بِصُحْبَةِ الْفُقَرَاءِ Fakirlerle beraber olmakla *(Ne kadar?)* مُدَّةً كَثِيرَةً Uzun bir süre وَسَمِعْتَ Ve dinledin *(Neden?)* مِنَ الْمَوَاعِظِ وَالنَّصَائِحِ Vaaz ve nasîhatlerden *(Ne kadar?)* نَبْذَةً يَسِيرَةً Az bir şey اَعْرَضْنَا عَنْ اِطَالَةِ الْكَلَامِ Bu sebeple sözü uzatmaktan vazgeçtik وَاقْتَصَرْنَا Ve yetindik *(Ne ile?)* عَلَى فِقْرَاتٍ يَسِيرَةٍ Birkaç satır ile *(Hangi konuda?)* فِى اِفَادَةِ الْمَرَامِ Dileğimizi bildirme konusunda ثَبَّتَنَا اللهُ سُبْحَانَهُ وَاِيَّاكُمْ Allâh-u Teâla, bizi ve sizi sabit eylesin *(Ne üzerine?)* عَلَى جَادَّةِ الشَّرِيعَةِ الْمُصْطَفَوِيَّةِ Hz. Muhammed Mustafa'nın şerîat caddesi üzerine عَلَى صَاحِبِهَا O şerîatın sahibine اَلصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَالتَّحِيَّةُ Dua, selam ve saygılar.

